

Завод за проучавање културног развитака, Београд

УДК 73/76:069.9(497.11)"2016"(049.32)

ПРИКАЗИ УМЕТНИЧКИХ ИЗЛОЖБИ У ГАЛЕРИЈИ ЗАВОДА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ КУЛТУРНОГ РАЗВИТКА У 2016. ГОДИНИ

ДОК ТАМЊАНИКА ЗРИ

Изложба „Док тамњаника зри” уприличена је поводом четири деценије сликарског рада Слободанке Ракић Шефер, која на прави начин презентује резиме свог досадашњег стваралаштва. Зрна грожђа, уплетена и провучена кроз препознатљиве мотиве, повезала су лирски и интимно све досадашње серије радова и комплетног сликаркиног професионалног развоја. Мастиљаво плавом, прозачно ружичастом, ћилибарски жутом и маслинасто зеленом тамњаником, сликарка истовремено започиње свој нови циклус, који је још у назнакама и који ће тек да се развије и веже за наше историјске корене и трајање на овим просторима. Пред нама су мотиви из старог Београда, манастира Раковице и Никоља, Велике Хоче и, наравно, сликаркине родне Мачве, где је одрастала у дедином винограду.

У потрази за универзалном истином, Слободанка Ракић Шефер и овог пута ради према сопственом инстинкту и унутрашњем осећању, спонтано варирајући грожђе као лајтмотив. Откривајући нам истовремено свој чаробни свет, смисао оптимизма, једноставности живљења, духовности и трајања, сликарка нам указује на јединствену нит проткану кроз проверене, истрвене стазе правих животних вредности, које

су ту поред нас – у малим стварима. Кроз наслаге искустава, она ствара атмосферу узвишених, многовековних истина за које латинска пословица каже да је у вину, док их сликарка симболично ставља на своју палету кроз исписане стихове химне „Ој, Србијо мила мати”.

Префињеном сензибилношћу она усаглашава своје умеће са природом, развијајући идеју у класичним манирима, на граници реалистичног – доживљеног и имагинарног – одсањаног; између опојног и опорног, попут младог и старог вина. У синтези цртачког и пиктуралног, зналачки дефинишући композицију са два основна значитеља, земаљског са гроздовима и небеског са птицама, направљена је визија рајског на земљи. Лоза оплемењује, оживотворује, тихује, дубински исијава или кипи кроз грозђе у кошарама и бурадима, трансформишући се у вино, а вино кроз здравицу и песму претаче се поново у уметност. Све те минијатурне ласте, сенице, гугутке, грлице, голубице или свраке, населиле су њене лозе и чокоте попут нота у линијском систему, дајући им форму музике, у равнотежи хоризонтале и вертикале, равнот и заталасаног.

Хармонија боја и светлости, у распону од млечно беле до тамно плаве, попут склада дана и ноћи, наглашена је комбинавањем различитих текстура, од тек овлаш нанетих површина до енформеловских потеза, тако да је опиљивом материјом постигнута права мера динамике. Онако као што је средњовековни фрескописац истакао бисер са владарских одежди и круна рељефним наносом боје, тако је Слободанка Ракић Шефер пастуозно заокружила и испунила свако зрно тамњанике, која за њу има исту вредност и значење исконског и алегоријског.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности

МОРСКЕ ИМПРЕСИЈЕ

Заборављени чамац, некад потонуо, преврнут на морском дну и сам постаде део Посејдоновог царства, добивши нови живот. Другачије не би ни могло да буде, јер у води је започето све. Одбачене ствари савременог живљења, срећом још увек успевају да се сједине са песком и да се на њима зачну нови минијатурни светови. И као у бајци, чамац је кренуо лагано да нараста у морски гребен, добивши своје бројне и необичне станаре. Али сваки нови дан другачији је од претходног, и ништа није вечно и непроменљиво. Када га рибари угледаше, извукоше га на обалу, а Зевс, Хелиос и Еол га уведоше у своју причу. Талог морског дна, песак и со су брзо спрани и одувани, али скамењени корали, рачићи и со

остадоше на површини чамца као крљушт, испреплетани са старом плавом бојом и ранама од рђе, које никако да зацеле.

У свакој причи, па и у овој има истине. У једној од егејских лука, на свом ходочашћу у Хиландар, уметнички фотограф Рајко Р. Каришић запазио је преврнути чамац и објективом је изнео много озбиљније садржаје кроз своје слике невидљиве голим оком. Минијатурне љуштуре, рашчешљане власуље и испреплетани пипци добили су димензије вулкана, магме и прастарих форми као када се стварао свет, одвајало копно од мора и рађао први живот. Поетика наратива, зналачки извучена из контекста, са филмским резovima на правом месту, прерасла је из уметникове авантуре у својеврсну морску импресију ефектних спојева. Ликовно заокружена, садржајем целовита тема, у дослуху са инкорпорисаном природом, са неограниченим могућностима варијација, преточена је у занимљиве композиције. У овој сфери обраде, фотографско технолошке могућности уметник је искористио тако што је слици дао кубистичку поставку. Такође, идеју апстрактне композиције аутор прилагођава тренутном стању материје, где се корозијом начета форма пред нашим очима згушњава, растаче и преображава у филозофију енформела. Реализација одабраног, ефектна је загонетка истовремено за аутора и посматрача.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности

ДЕЧЈЕ ИГРЕ

Здравко Милинковић је сликар, скулптор и графичар који је на овој изложби сумирао сва своја умећа, повезавши их са знањима ликовног педагога. Својим дугогодишњим педагошким радом упућивао је на значај ликовне културе и слободног креативног изражавања деце у школама. За њега, знање и образовање значе искуства стечена кроз игру, музику, сликарство, поезију – а то је смисао читавог живота. Изложба „Дечје игре” показује да је кренуо путем дечјих игара, за које је данас све мање слободног простора и безбрижног времена.

Опус његовог представљеног црно-белог света налази се између фигурације и апстракције, што је уклопљено у оквире особеног драмског концепта. Сликар прича и полемише кроз склоп чврсто успостављених односа, где нема већих осцилација. Стиче се утисак да су графички листови хомогена целина која је изнедрена у једном даху. Урбани простор упакован је у „бездушне” чврсте оквире квадрара или само квадрата, са апстрактним знацима да је то зграда или скучена соба. Она затвара путање, спутава покрет, замах, акцију и

ствара утисак сталне тескобе. И у преосталим „окрајцима”, као међупросторима, дешава се главна радња, односно инкорпорише се фигура детета, деце или целе породице. Фигуре су самосталне или груписане у снажну, компактну масу попут скулптуре која надраста дати простор, пробија заузету површину и тада почиње игра. За аутора је то низање планова, перспектива, моделација, сукоб црног и белог, светлости и сенке. Површинско просторна композиција фигурацијом добија лепоту класичне форме и тим специфичним преплитањима различитих начина изражавања сумирано је богато деценијско искуство које полази од поштовања пропорција и цртачке вештине до најсложенијих конструктивних шема. Висок уметнички склад, потреба и жеља за апсолутним редом, чистотом и прегледношћу одабраних мотива, дубок мисаони сиже који све елементе стрпљиво и складно уклапа у целину – репрезентује аутора у свему. Композиције прерастају у дубоку личну исповест и истанчан наратив пун емотивног набоја, рафинисане лиричности, искрености и љубави према ближњима.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности

БЕОГРАД – УТОПИЈСКИ ГРАД

Изложба аутора Милета В. Пајића приказује његове поетско утопијске записе о Београду у техници акварела. Много пута смо се срели са београдским мотивима и градским пејзажима презентованим на романтичан, реалистичан, надреалистичан начин, и сваки пут их другачије доживљавамо, јер увек носе собом специфичан дух и рукопис аутора. Управо у томе се и крије уметност – у вештини и лепоти још једног обликовања стварности, у овом случају Београда као непресушне инспирације. Шта је то што овим сликама даје посебан печат? Најпре мноштво мотива и видика, које када спојимо добијамо јединствену слику нашег града, а потом и приказ широког кадра којим обухвата физичко бивствовање грађевина у окружењу воде, неба, природе. А ту је и сам начин сликања, кроз цртеж сигурном руком и наносима боје импресионистичком префињеношћу, „просветљујући” још за један степен све оне погледе, фасаде које волимо, у којима уживамо, било да је то у рано јутро, у подне, по ведром или тмурном дану, предвече, после кише, у сутон, зими. Понегде је то експресивни снажнији потез што оставља дуги бојени траг и мрље, па свођење колорита на монохромни, сличан старим разгледницама које изазивају носталгију.

Београд за Милета Пајића значи веру у постојаност и трајање, у снагу историјског и културног наслеђа, те вредност порекла и идентитета. Одабрани урбани делови као да

представљају сећања на нека давнашња, никада досањана утопијска места, што кроз ликовно изражавање добија форму оде уметника граду у коме живи и ствара. Богатом палетом боја и тонова, уз просијаване светлости, па и саме белине папира, уметник преноси свој интимни и искрени доживљај творећи атмосферу духовне испуњености. Повремено сећа на Париз Реноара или Писароа, код којих игра светлости и сенке креира покрет, градску вреву, у циљу достизања утиска ванвременског, универзалног „другог места”. На акварелима Милета Пајића, сликана гама је променљива, сходно његовим емоцијама и добу дана – од јасније и прозрачне до загасите и потамнеле, што све опет додаје још један слој његовим естетизованим амбијентима. И поред тога што светлост продире кроз делове архитектуре, остављајући за собом меке обресе, одржава се стабилност конструкције представа. Такође, управо то постојање одблеска или продора зрака даје његовим сликама посебно оптимистичко расположење, утисак који посматрачи осећају као својеврсну снагу и веру за будућност.

На крају, може се рећи да су техничко умеће, вештина и лакоћа којом Миле Пајић ствара аквареле Београда у служби његове наравице, памћења – незаборављања града и нас у њему.

Мр Драгана Мартиновић

КОНАЧИШТА

У смирају дана, када се на небу у истом тренутку измењају све боје и када се питамо да ли је то што видимо стварност или илузија, стиже нам ноћ и инстинктивно тражимо кров, сигурнији од небеске капе. Коначишта предака, собе из детињства, опори мириси сувог биља, врућег млека и хлеба, шуштање јастучнице и рука мајке која нас умирује, штити и уљуљукује у сан – слике су за незаборав. Срећан је човек који сачува такву кућу у свом сећању, где може да се склони, загреје, ушушка и исприча деци своју бајку или наслика све што му се наталожило у души, као што је то учинио Драган Бартула на изложби конака и коначишта.

Из таквих кућа изашли су Андрићеви и Селимовићеви јунаци, иза њихових прозора скривале су се Берберове раскошне хероине, у њима су се надмудривале Ћопићеве и Бећковићеве старине, а свакако данас постају драгоцен сценографија за све што се снима, што би требало да има патину, душу, дерт, драму и катарзу. Те утврђене куће, у народу назване кулама, сачувале су се у понеком босанском селу, у Старом Влаху, Плаву и Гусињу. Чувене су куле Алексе Ненадовића

у Ваљеву и вожда Карађорђа у Тополи. Међу манастирским зидинама, још се могу пронаћи древни објекти у којима и даље одседају ходочасници и путници као у прошлим вековима. У Уранополису и на Светој Гори, усамљени или међу бедемима, још стражаре пиргови, намењени осматрању и одбрани од гусара и Агарјана. У њима су се осамљивали монаси, тихујући у молитви.

Драган Бартула, попут народног неимара – Осаћанина или Црнотравца, своје куће, куле и имагинарна коначишта гради на чврстој стени, на осојној страни, склоњена са ветрометине, даље од раскршћа и друмова. Имају високе, монументалне камене темеље и затворена приземља са скромним вратима, док су прозори са капцима и високи дократи завучени скоро под сам кров. Кров је увек сигуран, увезан, склопљен на четири воде, са дубоком стрехом, покривен црвеном ћерамидом, мрким клисом, шиндром или црном плочом. Из њега излази широк, нахерен димњак са праменом дима, ако има живе душе. На први поглед конструкцији недостају само задња врата, јер времена су увек немирна, али сликар их није заборавио, она су само скривита, на зачељу. Маховине и лишајеви дају доњим зонама здања патину и сиво зелени акценат, док спрат бљешти на сунцу, купа се у светлости и стиче се утисак као да кућа исијава изнутра. Монотонију равних белина разбија ритам асиметричних двокрилних прозора, са капцима отвореним упоље, минијатурним окнима и пречком на средини. А онда се појављује нешто што излази из обичног ликовног наратива, а то су записи – речи исписане пером и мастилом, такозваним писаним словима, старинским рукописом искошеним у десну страну. Знатижеља нас води даље и убрзо увиђамо да аутор није исписивао текстове попут златовеза, већ су пред нама оригинали, заправо аплицирана архивска грађа, уклопљена у композициону шему слике. Речи се преображавају у мит, а преко њих иду елипсе, спирале, геометријски склопови, испрскани трагови боја, који и сликара и гледаоца враћају у стварност, на изукрштане животне путеве, што у смирај дана опет воде ка коначиштима.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности

ТЕСЛА У САВРЕМЕНОМ БЕОГРАДУ

Светске метрополе, егзотичне земље, хиљаде пређених километара и мрежа меридијана преточиле су се, током петнаест година фотографске опсесије Оливере Јанковић, у истинско богатство забележеног материјала. Згуснут, готово непрегледан наратив сложио се у мозаик секвенци, детаља, импресија, свега што је виђено, и кроз магију објектива

тежи да што дуже траје. А онда се то обиље изабраног, самим величанственим чином фотографисања, овековечило у сликовни запис. И како се човек увек после свега враћа кући, откривајући сваки пут њену нову лепоту, тако се Оливера Јанковић окренула свом Београду и запитала да је којим случајем она путник намерник, шта би све забележила у једном дану, од јутра до ситних сати?

У години великог јубилеја поводом 160 година од рођења Николе Тесле и манифестације „Теслини дани“, ауторка је посетила и фотографисала места која је велики научник видео приликом своје посете Београду 1892. године, и локације које би му данас биле незаобилазне. Пре свега, ту је Електротехнички факултет са његовим спомеником, Музеј Николе Тесле, бројне установе које носе његово име и, наравно, изглед и живост Београда ноћу, када се ефектно укрштају најразличитија светла и рекламе.

Трагајући за суштином постојања, смислом и бесмислом многозначности, ауторка је у Београду, виђеном кроз безброј неисцрпних тема, забележила заправо животне истине, са жељом да их провуче кроз свој филтер оптимизма, чистоте и искрене љубави, да би све било лепше, разиграније, ведрије... Озбиљним и темељаним приступом, Оливера Јанковић је на видело дана извукла много више него што је био тренутни запис фотографским апаратом. Направила је хронолошку причу, на први поглед свима знану, кренувши од патине Савамале, величанственог ушћа, древног Калемегдана, тихог Косанчићевог венца, распеване Кнез Михаилове до Народног позоришта и „Миленијумског сата” на Тргу републике. А онда, неизоставном Балканском улицом и даље поред Храма и свих осталих означитеља Београда, до Топчидера и Авалског торња. Ноћ са својом тајанственошћу враћа је назад, ка Битеф театру, светиљкама Скадарлије, силуетама Београдске задруге, хоризонтали Бранковог и симболичној геометријској лепези новог моста. И наравно, атмосферу Београда чине људи који му дају посебну лепоту, отвореност, добронамерност, речитост и раскош. Класичне туристичке туре подударају се на многим местима са „Теслином рутом” у Београду. Међутим, пут скреће и ка Музеју науке и технике, факултетима, школама, а пре свега ка Теслиним споменицима.

Сво обиље пуног, заокруженог београдског дана, Оливера Јанковић овековечила је и испричала на свој начин, препознајући прави тренутак, бирајући ефектан спој свакодневног и убрзаног метежа са духовним спокојем ноћи, која пружа избор између сна или пулсирања бучног живота младости. Хетерогеност Београда у свим сегментима трајања

испуњеног живота, са нагласком на личности Николе Тесле, ауторка је представила као својеврсну добродошлицу свима који су у њему или тек долазе.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности

ПОРТРЕТИ

Портрети које су насликале три наше врсне уметнице: Данка Петровска, Станка Тодоровић и Мирослава Карајанковић говоре нам о карактеристичним и посебним естетикама и постикама њиховог ликовног стварања – различитог сензибилитета и темперамента, али једнаке стваралачке снаге и узвишености крајњег производа. Ови својеврсни „пејзажи” ликовна егзистирају у симболичном простору, простору сећања, запитаности, ишчекивања, мистичности, каткад пулсирајуће материје, а каткад контемплативне, у распону од монохромне палете, преко тонског сликања до топлог колорита.

Поетичне фигуре Данке Петровске одвлаче нас ка другим световима, испреплетаним временским и сликарским периодима, утичући на тај начин и на проширење иконолошког значења датог уметничког дела. Тако портрет, кроз симболику ликовности (облика, форме, композиције), може да се посматра попут проводника до фантастичних предела алегоријских сцена, али и као место сусрета византијског, ренесансног и савременог ликовног модела. Код Станке Тодоровић, портрети изражајне текстуре без великих детаља утискују се у очи једнако као и у само платно. Одрас су експресије која избија из сваке „бразде живота” земљане боје, симболизујући баш ту земљу, родну груду, бреме прошлости и снагу опстанка. И као у процесу импозитивне, материја и енергија се сабијају у аморфна обличја из којих израња портрет поносног и храброг човека, односно жене. На својим аутопортретима и портретима, Мирослава Карајанковић заступа интимистички поглед на свет у префињеном дијалогу са датим фигурама. Преиспитује њихов унутрашњи и спољни простор, пратећи промене, ток времена и бележећи мисли и осећања кроз валерску обраду волумена и фину игру светла и сенке на лицима, уз благе акценте боје. Фигуре су загледане, можда у младост или време које долази, а на плавом аутопортрету, уметница се и директно суочава, односно обраћа себи као у својеврсном огледалу душе.

Ова изложба реализована је у оквиру Дана европске баштине, чија је тема за 2016. годину културно наслеђе и локалне заједнице, те је тако кроз портрете три еминентне сликарке у Галерији Завода истакнута идеја о важности очувања

и заступања вредности и потенцијала културног наслеђа у нашем друштву – како за одрживи развој заједнице, тако и за квалитет живота појединца.

Мр Драгана Мартиновић

NEW AGE

Љубинка Адамовић Аксентијевић, млада уметница суочена са поремећеним вредностима своје генерације, на својим сликама преноси јасну визију женског питања. Са „опстанком” и „голом егзистенцијом” девојака њене генерације среће се свакодневно, што се нама представља као нешто савремено и сасвим нормално. Жена без женствености, преплашена, агресивна и разголићена, сервирана са „оним или овим прилогом”, нуди се јавно и презентује као успешна, способна, остварена. Стога, платна уметнице потврда су и критика данашње ишчашене стварности дате кроз својеврсни улични наратив, исказан реским, жустрим, урбаним експресионизмом.

Рашчупане панк принцезе, изгужване балерине, плесачице из бурлеске, дугокосе изблаћане девојке из Блока, старлете ријалитија, све оне индивидуе изгубљене у времену и простору, суочене са репрезентацијом у садашњем моменту, показују зубе попут ухваћене звери. Све оне персоне, које непрестано позирају пре свега себи кроз „селфије”, забацијући косу, истичући сензуалност надуваних усана, обнажених, предимензионираних груди и пластичних, зашиљених ноктију као из Апокалипсе, нуде се другима „на изволте”. Део су пост медијске културе која „захтева” њихову изложеност, што резултира расточеношћу идентитета, који се још једино испољава кроз њихове покушаје да делују важно, сигурно, успешно. Та суштинска дисперзивност увлачи их у лавиринт огледала, постајући тако модерним Алисама које су се нашле пред савременим Мачком, менаџером или продуцентом, у преводу макроом. На њихово питање: „Куда води овај пут?”, које је заправо питање савремене женске субјективности, он одговара истом недвосмисленом реченицом: „Зависи од онога где желиш да стигнеш”. Тим отвореним дијалогом, ауторка рашчлањује митове алтернативне суб-културе и апсолутно стоји иза сваког потеза који је повукла гарантујући га предимензионираним потписом са препознатљивим А у кругу, као симболом анархије. Уосталом, њен аутопортрет нашао се међу свим тим женским ликовима свакодневице у контексту постмодерне бунтовнице.

Гротескно еротизоване фигуре обликоване су јасном контуром стрипа, прочишћеним ефектима поп-арта и савременог

плаката, и наравно утиснутом катарзом незаобилазног вриска нео-панка. Јунакиње се поистовећују са рок легендама и тинејџ звездама, остајући без корена кроз егзистенцијалну пољуљаност и фракталност субјекта. И када се суоче саме са собом у своја четири зида, скрхане на дивану, челом ударају у огледало кршећи га у парампарчад. Остају ефекти лажног гламура, вештачког светла неког ријалити шоуа, а бритки потези као да исијавају, прште из позадине слике, наглашавајући драму ужасне свакодневице и остављајући забрињавајућу поруку да ће се иста представа некој од девојака, на жалост, поновити.

Љубинка Адамовић Аксентијевић припада времену које је насликала и нема намеру да стварност улепшава или да се оправдава. Напротив, сву њену трагичност, насиље, прљавштину, заблуде, лаж, фарсу, она критички изврће и извлачи напоље, подвлачећи да би све ово могло да се нађе и да се налази на зиду, мосту или у хаустору. Равнодушни пред овим сликама сигурно не можемо остати. Женско питање постоји и не треба скретати поглед као да га нема.

Марина Лукић Цветић, историчар уметности,
и др Лидија Цветић

ПОХВАЛА АНОНИМУСИМА III

Обичан свет – народ, као да се ишуњао из својих мусавих свакодневица, окупио у низу безимених портрета и човеколиких створења, и дошао да прави буку – ту, на зидовима галерије. Интелигентна емпатија омогућила је уметнику да располаже великим бројем појединих психолошких и емотивних садржаја. Јединствену карактеризацију ликова, Антоновић постиже и кроз енергију и стилску особеност самог цртежа, дајући им некакав посебан ликовни ДНК. Уметник као да је проникао у природу материје тог јадног живог створа који се негде цери, грчи и савија, негде само стоји као какав амблем површан и туп. Антоновић критички, у духу експресионизма, истиче управо те појединости на својим анонимним моделима, стварајући брутално реалистичне, понегде неподношљиво тескобне представе људске несавршености. У „Роману о Лондону”, Милош Црњански је написао: „Не, не постоји никаква заједница људи. Прича је то. Постоји само самоћа човека. Анонимност је савремени табу. Са друге стране медаље је усамљеност.”

Живимо у култури познатих – остварити видљивост и бити познат што већем броју људи, постао је императив успешности појединца. Легитимисано је занимање „позната личност” за које је довољна само „медијска покривеност”,

не и реално покриће. Дигитализација језика подржава воајерску природу човека, али истовремено и његову исконску приврженост колективу. Умрежавање појединаца по кључу заједничких интереса и циљева је опште место. Умрежавање ради умрежавања израз је потребе јединке да буде део целине, да уплови у тело дигиталног универзума који му даје осећај сигурности, припадања, упија и трансформише његове слабости, мане и недаће. Сама анонимност постала је неодржива у систему у коме је дељење приватности са заједницом израз потребе за емотивном и психолошком супституцијом и једна сасвим нормална, пожељна ствар.

Мома Антоновић своје анонимусе није гледао на фејсбуку, он их је сусретао, доживљавао и испитивао на разним местима – у шетњи Кнез Михаиловом, на Бајлонијевој пијаци, у дому здравља, парку, реду у пошти... Сваком том малом анонимном животу који нас потреса својом баналном и истинитом драматургијом, он је посветио много пажње и указао пуно поштовање. Похвала анонимусу додељена је за постојање, подношење, за пролазност, опстанак, за учешће на овом скупу.

Ксенија Маринковић, историчар уметности

АМБИЈЕНТИ

Сликарски „Амбијенти” Иване Мартић први пут су пред очима љубитеља слика. Настали су у тишини њеног стваралачког заноса, изнедрени не као циљ, већ као последица дубоког естетског поимања света који обликује амбијент и осмишља лепши и хуманији простор наше свакодневице. Тежња за бољим и игра формама које подсећају на предмете око нас родила је ове лепе слике у којима „станује” уређени закон хармоније. Облици претворени у емоције рађају слике Иване Мартић. То није експлозија боја, већ контролисана емоција, она што буди узвишени осећај лепог који човека чини бољим, срећнијим и смисленијим.

Колористичко вредновање дела ове сликарке може се подвести под декоративно, ведро, софистицирано и допадљиво, али није за „општу употребу”, као ни улепшану или сурову реалност. Све је у овим творевинама префињено, одмерено и естетски прочишћено, било да је реч о слици или правим малим стилизованим композицијама које су сложене у накит. У ствари, слике и накит једна су прича, заједно егзистирају у истим принципима боја, форме и асоцијативних облика, али постоје и одвојено. Њихова је намена (и сликаркина намера) да нас одведу у неки бољи, уређенији, савршенији свет где су јасно дефинисани закони реда и лепог.

Овде троугао, квадрат и круг нису само геометријске апстракције већ подсећања да су то основе свега што је око нас. У овим делима то су задати мотиви око којих се плете апстрактна прича која тражи од посматрача да је доврши, да споји понуђено са властитим искуством и затвори круг. Слике Иване Мартић не трпе оквире, већ теже ка даљини и бесконачности, да пређу своје задате димензије и распостру се колико је посматрачу могуће да их сагледа. Некоме остану у оку, некоме преплаве душу, а неком се увуку у мисли. То јесте суштина поимања лепоте ових дела.

Емина Ћирић, историчар уметности